

Planeringsstrategi 2022– 2026

Sjöbo kommun

Antagen av kommunfullmäktige 2024-02-28, §11

Inledning	3
Översiktsplanernas aktualitet	4
1) Översiktsplan för Sjöbo kommun 2040	5
2) Fördjupning av översiktsplanen för Sjöbo tätort.....	7
3) Fördjupning av översiktsplanen för Blentarp	11
Planeringsstrategi 2023–2030	14
Förändrade planeringsförutsättningar	15
Ändrad lagstiftning	15
Länsstyrelsens underlag	16
Nya nationella och regionala mål, planer och program	16
Nya kommunala styrdokument	19
Referenser	24

Inledning

Översiktsplanering syftar till att olika förändringar i den fysiska miljön tillsammans ska bli så bra som möjligt; att skapa hållbara och trivsamma livsmiljöer, att hushålla med resurser och att vara transparent gentemot kommunens invånare gällande kommunens intentioner. Vad en översiktsplan ska innehålla och hur processen att ta fram en översiktsplan ska gå till är reglerat i plan- och bygglagen (2010:900), PBL. Varje kommun ska ha en aktuell översiktsplan som omfattar hela kommunens yta. Fördjupningar av översiktsplanen kan göras för delområden, till exempel tätorter.

Gällande översiktsplaner i Sjöbo kommun:

- "Översiktsplan för Sjöbo kommun 2040" (ÖP 2040), antagen av kommunfullmäktige 22 juni 2022.
- "Fördjupning av översiktsplanen för Sjöbo tätort" (FÖP Sjöbo tätort 2013), antagen av kommunfullmäktige 24 april 2013.
- "FÖP2007, Blentarp, Sjöbo kommun" (FÖP Blentarp 2007), antagen av kommunfullmäktige 20 mars 2008.

En planeringsstrategi ska antas av kommunfullmäktige senast 24 månader efter ordinarie val. Länsstyrelsen bistår kommunen med ett samlat bedömningsunderlag.

I samband med framtagandet av planeringsstrategin ska kommunen ta ställning till:

- Ändrade planeringsförutsättningar av betydelse för översiktsplanens aktualitet.
- Kommunens fortsatta arbete med översiktsplaneringen.
- I vilken utsträckning de gällande översiktsplanerna fortfarande kan anses vara aktuella.

Antar kommunen inte en planeringsstrategi senast den 11 september 2024 anses översiktsplanen vara inaktuell. Detta innebär bland annat att standardförfarande, samordnat förfarande och förenklat förfarande inte kan tillämpas vid framtagandet av detaljplaner.

En inaktuell översiktsplan försvårar handläggningen av bygglov och detaljplaner. En inaktuell översiktsplan medför förutom avsaknad av översiktlig vägledning också att nya detaljplaner inom området måste hanteras med ett så kallat utökat förfarande, vilket i praktiken innebär att det tar längre tid. En inaktuell översiktsplan försvårar även för provningar av tillstånd inom ramen för miljöbalken.

Översiktsplanernas aktualitet

En översiktsplans aktualitet behöver bedömas utifrån förändrade planeringsförutsättningar, till exempel ändrade lagkrav, förändrade områdesskydd eller en förändrad politisk vilja i kommunen.

En översiktsplan ska enligt plan- och bygglagen 3 kap. §3–5 svara på följande:

1. Grunddragen i fråga om den avsedda användningen av mark- och vattenområden (3 kap. 3 §).
2. Kommunens syn på hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras (3 kap. 3 §).
3. Hur kommunen anser att riksintressen ska tillgodoses, hur gällande miljö kvalitetsnormer enligt 5 kap. miljöbalken ska följas, och hur förhållanden av väsentlig betydelse i övrigt ska beaktas (3 kap. 4 §).
4. Hur kommunen avser att tillgodose det långsiktiga behovet av bostäder (3 kap. 5 §).
5. Hur kommunen i den fysiska planeringen avser att ta hänsyn till och samordna översiktsplanen med relevanta nationella och regionala mål, planer och program av betydelse för en hållbar utveckling inom kommunen (3 kap. 5 §).
6. Sådana områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen som avses i 7 kap. 18 e § första stycket miljöbalken (3 kap. 5 §).
7. Kommunens syn på risken för skador på den byggda miljön som kan följa av översvämning, ras, skred och erosion som är klimatrelaterade samt på hur sådana risker kan minska eller upphöra (3 kap. 5 §).
8. Om översiktsplanen avviker från en regionplan för länet, på vilket sätt den gör det och skälen för avvikelsen (3 kap. 5 §).
9. Sådana områden och verksamheter som angår två eller flera kommuner eller är av regional betydelse (3 kap. 5 §).

På följande sidor går punkterna ovan igenom för respektive översiktsplan och en aktualitetsbedömning redovisas utifrån förändrade lagkrav och politisk vilja.

Sammanfattningsvis görs följande bedömning:

- Översiktsplan för Sjöbo kommun 2040 (2022): Aktuell.
- Fördjupning av översiktsplanen för Sjöbo tätort (2013): Inaktuell.
- Fördjupning av översiktsplanen för Blentarp (2008): Aktuell.

1) Översiktsplan för Sjöbo kommun 2040

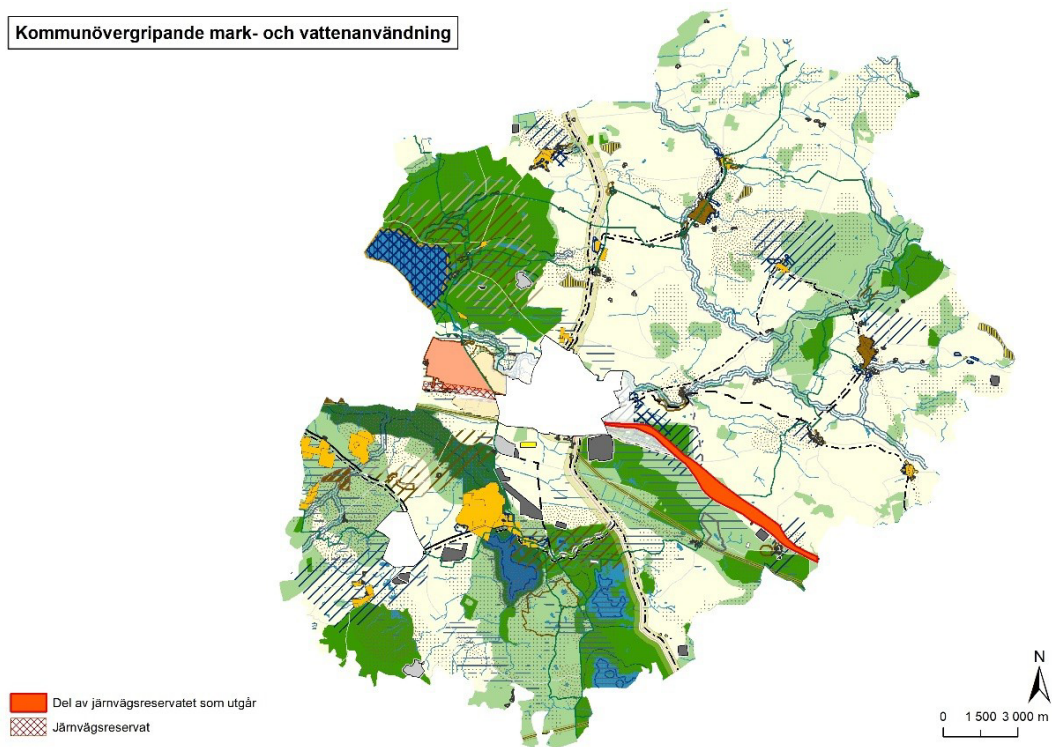
Översiktsplan för Sjöbo kommun 2040 (ÖP 2040) antogs av kommunfullmäktige i juni 2022. Mycket lite har hänt vad gäller planens förutsättningar, och planen bedöms därför vara **aktuell**.

1.1 Användning av mark- och vattenområden

ÖP 2040 innehåller en heltäckande mark- och vattenanvändningskarta som redogör för kommunens ställningstaganden för samtliga mark- och vattenområden.

Sedan översiktsplanens antagande har kommunfullmäktige fattat beslut om att järnvägsreservatets sträckning i kommunen öster om Sjöbo busstation ska utgå. Det innebär att den specifika delen av översiktsplanens mark- och vattenanvändningskarta, det vill säga den östra delen av järnvägskorridoren utanför plangränsen för den fördjupade översiktsplanen för Sjöbo tätort, inte längre stämmer överens med kommunens politiska vilja.

Kommunövergripande mark- och vattenanvändning

Figur 1. Mark- och vattenanvändningskarta från ÖP 2040, samt den del av järnvägsreservatet som utgår i och med ett beslut taget i Sjöbos kommunfullmäktige 27 september 2023.

1.2 Den byggda miljön

Länsstyrelsen (2022) skriver följande i sitt granskningsyttrande över ÖP 2040:

Länsstyrelsen är positiv till kommunens utvecklingsinriktning till år 2040 som fokuserar på utbyggnad i kommunen serviceorter. Länsstyrelsen är vidare positiv till att kommunen låtit landskapets befintliga värden vara utgångspunkten för ÖP2040. Av ÖP2040 framgår också väl kommunens ambitioner med att ge vägledning för hela kommunen, och inte enbart i de lägen där eventuell utbyggnad kan komma att ske (s. 2).

ÖP 2040 innehåller ställningstaganden kring riksintressen för kulturmiljö, sammanhängande kulturmiljölandskap och värdefulla kulturmiljöer i form av byggnader och områden i Vollsjö och Lövestad. ÖP2040 innehåller också så kallade utredningsområden för sammanhängande kulturmiljö. De sistnämnda områdena

baseras på kartor över sammanhängande kulturhistoriska miljöer i kommunens bevarandeplan från 1993. Områdena har inte inventerats sedan 1993. För att veta hur aktuella de fortfarande krävs en ny utredning, där ett helhetsgrepp tas för att uppdatera kunskapen om bevarandevärda kulturmiljöer i kommunen.

Vad gäller en övergripande vägledning för ny-, om- och tillbyggnad i kommunen hänvisar ÖP 2040 till riktlinjerna i skriften "Bygga i Sjöbo – Vägledning för arkitektur och bevarande vid om-, till- och nybyggnation", som ger vägledning gällande byggnadens placering i landskapet, och på tomten och samt byggnadens utformning.

1.3 Riksintressen och miljökvalitetsnormer

Länsstyrelsen (2022) skriver följande i sitt granskningsyttrande över ÖP 2040:

Länsstyrelsen menar att ÖP2040 inte ger en helt tydlig bild av hur riksintressena tillgodoses. Länsstyrelsen anser dock att planförslagets riktlinjer där fokus ligger på att säkerställa och vidareutveckla landskapets värden generellt sett skapar goda förutsättningar för att tillgodose de riksintressen som berör Sjöbo kommun (s. 2).

En ändring i planens förutsättningar som har ägt rum sedan antagandet är att länsstyrelsen håller på med en översyn av riksintresseområdena för kulturmiljövård. Vissa gränser ändras och ett par områden tas bort. Områdena är fortfarande värdefulla ur kulturmiljösynpunkt varpå kommunen bedömer att ÖP:ns riktlinjer kan anses vara aktuella. I de fall gränserna för riksintresseområdena har utökats handlar det om relativt små områden. De bör fortfarande delvis kunna anses omfattas av ÖP:ns riktlinjer med tanke på att även ingrepp i landskapet utanför riksintresseområdena behöver bedömas med hänsyn till deras påverkan på riksintressets värden.

Vad gäller miljökvalitetsnormerna för vatten skriver Länsstyrelsen (2022) följande i sitt granskningsyttrande över ÖP 2040: "Länsstyrelsen menar att vägledningen i ÖP 2040, med flera konkreta ställningstaganden, i stora drag ger bra förutsättningar i arbetet med att förbättra vattenkvaliteten kopplat till fysisk planering" (s. 3).

1.4 Det långsiktiga bostadsbehovet

ÖP 2040 möjliggör en utveckling i enlighet med det långsiktiga bostadsbehovet inom planområdet.

1.5 Nationella och regionala mål, planer och program

ÖP 2040 samspelar med majoriteten av aktuella nationella och regionala mål, planer och program. Sedan översiktsplanens antagande har en regional materialförsörjningsplan tagits fram, liksom en regional friluftspan. Materialförsörjningsplanen hade dock skickats ut på samråd vid översiktsplanens framtagande, varpå övergripande information och kopplingar finns beskrivna i översiktsplanen.

1.6 Kommunala dokument

Sedan översiktsplanen togs fram har kommunen antagit ett nytt bostadsförsörjningsprogram, nya lokala miljömål och en ny kulturplan. Samtliga dokument hade skickats ut på samråd vid översiktsplanens framtagande, varpå övergripande information och kopplingar finns beskrivna i översiktsplanen.

1.7 Landsbygdsutveckling i strandnära lägen

Inte aktuellt.

1.8 Risken för klimatrelaterade skador på den byggda miljön

Översiktsplanen innehåller en översiktlig bedömning av risken för klimatrelaterade skador på den byggda miljön, utifrån översvämningsrisk och risken för ras, skred och erosion. Den kommunövergripande mark- och vattenanvändningskartan innehåller områden vars infiltrerande förmåga bör bibehållas, och fördjupningskartorna för Vollsjö och Lövestad innehåller klimatanpassningsområden. Den kommunövergripande analysen över riskerna för klimatrelaterade skador på den byggda miljön skulle kunna fördjupas, förtydligas och utvecklas för att bli mer användbar i kommande plan- och bygglovsskeden.

1.9 Avvikelser från regionplanen

Regionplanen antogs efter ÖP 2040. Planförslaget hade dock skickats ut för granskning vid översiktsplanens framtagande, och översiktsplanen innehåller inga uppenbara avvikelser från ställningstagandena i regionplanen.

1.10 Områden och verksamheter som angår två eller flera kommuner eller är av regional betydelse

Inte aktuellt.

1.11 Översiktsplanens läsbarhet

Översiktsplanens läsbarhet tas upp i länsstyrelsens granskningsyttrande: "Länsstyrelsen menar att markanvändningskartan är svårläst och att det är svårt att få en sammanhållen överblick över ny föreslagen markanvändning." (Länsstyrelsen, 2022, s. 2). Förtydliganden och förenklingar i kartan gjordes inför antagandet av översiktsplanen, men den innehåller fortfarande mycket information och kan därför upplevas som svårläst, vilket skulle kunna förbättras genom att på sikt utveckla det interaktiva kartverktyg där kartan presenteras.

1.12 Politiska mål

ÖP 2040 går i linje med kommunens politiska mål för kommunens utveckling av mark och vatten.

2) Fördjupning av översiktsplanen för Sjöbo tätort

Den fördjupade översiktsplanen för Sjöbo tätort antogs 2013. Med tanke på nedanstående bedömningar, tillsammans med det faktum att Sjöbo tätort med omnejd står för den mesta av befolknings- och bebyggelseutvecklingen i kommunen och därmed det högsta bebyggelsestrycket, anser Sjöbo kommun att den fördjupade översiktsplanen för Sjöbo tätort är **inaktuell**.

Antalet bygglovsförfrågningar och detaljplanärenden i området, planområdets storlek och närhet till vattendrag, samt med tanke på att Sjöbo är centralort i kommunen och därför står för en stor del av det kommunala serviceutbudet samt utgör ett besöksmål för hela kommunens invånare, ställer höga krav på att FÖP:en för Sjöbo tätort fungerar som ett vägledande och uppdaterat verktyg för kommande plan- och bygglovsprövning. En ny fördjupad översiktsplan behöver därför tas fram. Ett sådant arbete pågår, det bedöms vara slutfört under 2026.

2.1 Användning av mark- och vattenområden

Texterna i FÖP:en målar på ett pedagogiskt och kommunikativt sätt upp en övergripande vision för tätortens framtid, men saknar i hög grad konkreta riktlinjer för hur en sådan vision ska uppnås. Det är också svårt att utläsa kopplingen mellan ytorna i

mark- och vattenanvändningskartan och texten och kartorna i det övriga plandokumentet. Det försvårar möjligheten att få en helhetsbild av vad den fördjupade översiktsplanen säger, vilket även påtalas av Länsstyrelsen (LST) i granskningsyttrandet.

Vidare skriver LST att "Länsstyrelsen kan inte ta ställning till något av de föreslagna utredningsområdena eftersom lämpligheten inte är utredd. Dessa kan ligga kvar som en vision för framtiden men det går inte att gå på detaljplan direkt eftersom områdena inte prövats avseende lämplig markanvändning." Lämpligheten i dessa markområden är med andra ord inte utredd och vägledningen för kommande planering är därmed begränsad.

Sedan den fördjupade översiktsplanen togs fram har behovet av att åtgärda trafiksituationen på väg 11 vuxit sig ännu större, framför allt med tanke på utvecklingen av ny bostads- och verksamhetsbebyggelse på Sjöbo väst. En ny fördjupad översiktsplan behövs för att ta ett helhetsgrepp om vilka insatsbehov som finns för väg 11 och rondellen i anslutning. En sådan ny fördjupad översiktsplan behöver också se över möjligheterna att stärka kopplingarna mellan Sjöbo väst och Svansjö sommarby med den övriga tätorten. FÖP 2013 ger också begränsad vägledning vad gäller tätortens utveckling av grön- och blåstruktur.

2.2 Den byggda miljön

Det finns en kortfattad vägledning för kulturhistoriskt värdefulla miljöer. Texten hänvisar till att ett bevarandeprogram för tätorten ska tas fram, vilket dock aldrig blev färdigställt. Viss vägledning finns för befintlig bebyggelse i anslutning till möjliga utvecklingsytor och -stråk. Vägledningen är begränsad, vilket LST också konstaterar i granskningsyttrandet: "Plan- och bygglagens 4 kap 1§ anger vad som ska framgå av översiktsplanen. Länsstyrelsen konstaterar att kommunen inte anger tydliga riktlinjer för hur den byggda miljön ska utvecklas och bevaras (4 kap 1§ punkt 2 PBL). Denna brist gäller för hela planområdet. Detta minskar översiktsplanens användbarhet som vägledande instrument."

2.3 Riksintressen och miljö kvalitetsnormer

Länsstyrelsen håller på med en översyn av riksintresseområdena för kulturmiljövård. Vissa gränser ändras och ett par områden föreslås tas bort. Ett område som föreslås tas bort är riksintresset vid Södra Åsum. Områdena är dock fortfarande värdefulla ur kulturmiljösynpunkt varpå riktlinjerna i FÖP 2013 kan anses vara aktuella.

Miljö kvalitetsnormerna för vatten har uppdaterats sedan 2013 och kraven för att uppnå dem har också höjts. Det är väldigt aktuellt att ta hänsyn till vid utvecklingen av Sjöbo tätort, med tanke på närheten till Åsumsån, samt det faktum att Grimstoftabäcken flyter genom planområdet.

2.4 Det långsiktiga bostadsbehovet

FÖP Sjöbo tätort 2013 pekar ut ett antal områden för ny bostadsbebyggelse, varav de flesta för närvarande är under utveckling eller planläggning. I den fördjupade översiktsplanen finns ett par så kallade utredningsområden för bostäder, men som påpekas ovan är lämpligheten av dessa inte utredd. För att Sjöbo tätort ska kunna utvecklas på ett långsiktigt och strategiskt sätt behöver kommunen veta vilka områden som är aktuella för bostadsutveckling efter att pågående detaljplanearbete har avslutats.

Förutom att exploatera nya områden, skulle det kunna vara lämpligt att se över gamla detaljplaner i Sjöbo centrum för att ge bättre vägledning och stöd för framtida ny-, om- eller tillbyggnadsprojekt. För att göra en sådan översyn krävs en aktuell fördjupad översiktsplan för tätorten, med uppdaterade riktlinjer och beslutsunderlag, som säkerställer att översynen av olika detaljplaner syftar mot samma övergripande mål och utvecklingsinriktningar. Även om en detaljplan inte har hunnit ses över och uppdateras ger en aktuell FÖP bättre vägledning vid bygglovsskedet än vad en inaktuell FÖP tillsammans med en gammal detaljplan gör. FÖP:en behöver ge mer stöd och vägledning för att samhällsbyggandet ska kunna hantera samtida och framtida utmaningar, som exempelvis klimatanpassning, ekosystemtjänster, bostadsförsörjning och mobilitet.

2.5 Nationella och regionala mål, planer och program

Nya mål, planer och program har tillkommit sedan planens antagande, se avsnitt nedan. FÖP:en saknar därför uttalade hänvisningar och kopplingar till bland annat Agenda 2030. Kopplingar görs till de dåvarande nationella miljömålen och barnkonventionen.

2.6 Kommunala dokument

Sedan den fördjupade översiktsplanen togs fram har en ny kommunövergripande översiktsplan, ett nytt bostadsförsörjningsprogram, grönstruktur- och naturvårdsprogram, lokala miljömål, kulturplan, folkhälsoplan, kretsloppsplan, mobilitetsnorm, VA-plan, näringslivsstrategi och lekplatsplan tagits fram i kommunen.

2.7 Landsbygdsutveckling i strandnära lägen

Inte aktuellt.

2.8 Risken för klimatrelaterade skador på den byggda miljön

FÖP:en omfattar ett relativt stort planområde, med en stor andel hårdgjord yta och närhet till vattendrag, vilket medför en påtaglig risk för översvämningsproblematik och problem med värmeöar. Det behöver hanteras i planen.

LST skriver i sitt granskningsyttrande att "i planen bedöms riskerna avseende översvämnning och erosion övergripande. Inför kommande detaljpaneläggning kan det finnas behov av att utreda specifika förhållanden i planerade utbyggnadsområden avseende topografi, inestängda områden och grundvattenförhållanden."

FÖP:en ger en mycket översiktlig skriftlig vägledning om principer för omhändertagande av dagvatten, men föreslår inga platser i mark- och vattenanvändningskartan där ett sådant omhändertagande skulle kunna vara aktuellt. FÖP:en förespråkar också lokalt omhändertagande av dagvatten, vilket kommunen i praktiken inte kan ställa krav på inom kommunalt verksamhetsområde för dagvatten. Risker för erosion bedöms översiktligt för de föreslagna nya bebyggelseområdena, dock finns ingen information om risken för befintlig bebyggelse eller infrastruktur.

2.9 Avvikelser från regionplanen

Eventuella avvikelser från regionplanen anges inte i planen eftersom regionplanen inte var framtagen vid tiden för FÖP:ens antagande. Det finns vissa planeringsprinciper i regionplanen som inte följs upp i FÖP:en, till exempel vad gäller klimatanpassning och grönstruktur.

2.10 Områden och verksamheter som angår två eller flera kommuner eller är av regional betydelse

Inte aktuellt.

2.11 Översiktsplanens läsbarhet

Inom ramen för framtagandet av en ny fördjupad översiktsplan för Sjöbo tätort har en intressentanalys gjorts som bland annat behandlar användbarheten av FÖP Sjöbo tätort 2013. I intressentanalysen framkommer bland annat att FÖP:en innehåller för mycket text i förhållande till kartmaterial, vilket försvårar läsbarheten, samt att strukturen på text och kartmaterial gör det svårt att hitta rätt. FÖP:en är också gjord helt och hållet i PDF-format vilket försvårar planens läsbarhet och användningen av dess geografiska information i andra skeden av samhällsbyggnadsprocessen.

2.12 Politiska mål

I FÖP:en finns ett avsnitt om visionerna för Sjöbo tätort. Visionerna tar sin utgångspunkt i workshops som genomfördes under hösten 2009 med kommunens olika förvaltningar. "Sjöbo tätort ska bli en tätortsmiljö där barnen har en naturlig plats och delaktighet. Den vidare planeringen ska drivas framåt av strävan mot ett levande samhälle som präglas av transparens och öppenhet, och att det ska finnas gott om utrymme för både stora och små invånare" (Sjöbo kommun, 2013, s. 11). Mer specifikt identifieras framtida behov inom områdena fritid/rekreation, service och boende. Inriktningarna i FÖP:en följer de övergripande intentionerna i ÖP 2040.

3) Fördjupning av översiktsplanen för Blentarp

Den fördjupade översiktsplanen för Blentarp antogs 2008. År 2023 togs en så kallad genomförandestrategi fram för den fördjupade översiktsplanen.

Genomförandestrategin innehåller en analys av förutsättningarna för att FÖP Blentarp ska bli verklighet, vad som har hänt sedan FÖP:ens antagande, samt rekommendationer för hur FÖP:ens intentioner kan förverkligas, främst vad gäller bostadsutveckling. Delar av innehållet i genomförandestrategin har arbetats in i nedanstående bedömning.

FÖP Blentarp bedöms vara **aktuell**, inklusive inriktning för utbyggnadsordning, utbyggnadsområden och genomförandefrågor.

Kommunen behöver, snarare än att uppdatera själva översiktsplanedokumentet, öka sin närvaro i tätorten och förbättra dialogen med både invånare, verksamma och potentiella byggherrar, i syfte att främja samhällsutvecklingen i en riktning som stämmer överens med FÖP:ens intentioner.

3.1 Användning av mark- och vattenområden

Mark- och vattenanvändningskartan i FÖP:en kan i stora drag anses vara komplett och fortsatt aktuell. Det är svårt att utläsa kopplingen mellan ytorna i mark- och vattenanvändningskartan och texten och kartorna i det övriga plandokumentet, vilket försämrar överblickbarheten och tydligheten. Kartan på sidan 39 kan dock anses fungera som ett bra verktyg för att utläsa kommunens intentioner för olika geografiska områden.

En punkt i FÖP:en som inte anses vara aktuell är den där det presenteras ett förslag om en ny torgbildning bakom befintlig livsmedelsbutik. Det är en struktur som numera anses vara förlegad (Radar arkitektur, 2023, s. 26). Den föreslagna markanvändningen i centrum skulle därför kunna uppdateras, till exempel i enlighet med det förslag som anges i genomförandestrategin (Radar arkitektur, 2023, s. 27). Som komplement till mark- och vattenanvändningskartan skulle ett gestaltningsprogram med enkla principer för tillkommande byggnation kunna tas fram, i syfte att säkerställa att grundläggande bykvalitéer utvecklas dynamiskt, så som struktur intill gata, tillförsel av mötesplatser med mera (Radar arkitektur, 2023, s. 30).

3.2 Den byggda miljön

FÖP:en innehåller riktlinjer för planering och bygglov för samtliga geografiska områden inom planområdet. I planen finns också ett översiktligt kvalitetsprogram, samt information om en gammal bebyggelseinventering från 1991. I genomförandestrategin från 2023 föreslås att ett nytt bevarandeprogram tas fram för orten. Ett nytt bevarandeprogram skulle belysa den kulturhistoriska bebyggelsens värden och kvalitéer, uppmärksamma områdets vikt för hela Blentarps samhälle och stärka det rumsliga sambandet mellan kärnan och kyrkan utmed vägen och i grönstråket (Radar arkitektur, 2023, s. 30).

3.3 Riksintressen och miljökvalitetsnormer

Blentarp berörs av riksintresseområden för naturvård och friluftsliv samt rörligt friluftsliv. Både kommunen och länsstyrelsen bedömer att planförslaget inte medför någon påtaglig skada på riksintressena, men länsstyrelsen understryker vikten av att gröna stråk bevaras och utvecklas för att tillgängliggöra naturen för boende och besökare i så hög grad som möjligt.

Miljökvalitetsnormerna för vatten har uppdaterats sedan 2008 och kraven för att uppnå dem har också höjts. Det är väldigt aktuellt att ta hänsyn till vid utvecklingen av Blentarp, med tanke på den infiltrationsbenägna marken. Den södra delen av tätorten omfattas av ett utredningsområde för vattenskydd, och precis väster om tätorten finns ett område som är särskilt värdefullt för nybildning av grundvatten och därmed känsligt för exploatering och föroreningar (Sjöbo kommun, 2022).

3.4 Det långsiktiga bostadsbehovet

Mellan 2007 och 2019 växte Blentarp med lite drygt 25 % till 1 500 invånare. Det innebär en befolkningstillväxt på 2 %. Tillsammans med Sjöbo tätort utgör Blentarp den del av kommunen som hade starkast befolkningstillväxt under perioden (Radar arkitektur, 2023, s. 6).

Inom ramen för FÖP:en möjliggörs en nybyggnation av ungefär 500 bostäder, vilket skulle innebära en fördubbling av Blentarps invånarantal. Faktisk bostadsbyggnation sedan FÖP:ens antagande ligger på ett snitt om 2,5 bostäder per år, då några av byggrätterna inom plan ännu inte byggts ut. Med den utbyggnadstakten finns det inom planen byggrätter för en väldigt lång tid framöver (Radar arkitektur, 2023, s. 6). I och med det bedöms FÖP:en uppfylla det långsiktiga bostadsbehovet på orten.

3.5 Nationella och regionala mål, planer och program

Nya mål, planer och program har tillkommit sedan planens antagande, se avsnitt nedan. FÖP:en saknar därför uttalade hänvisningar och kopplingar till bland annat Agenda 2030 och barnkonventionen. Kopplingar finns till de dåvarande nationella miljömålen.

3.6 Kommunala dokument

Sedan den fördjupade översiktsplanen togs fram har en ny kommunövergripande översiktsplan, ett nytt bostadsförsörjningsprogram, grönstruktur- och naturvårdsprogram, lokala miljömål, kulturplan, folkhälsoplan, kretsloppsplan, mobilitetsnorm, VA-plan, näringslivsstrategi och lekplatsplan tagits fram i kommunen.

3.7 Landsbygdsutveckling i strandnära lägen

Inte aktuellt.

3.8 Risken för klimatrelaterade skador på den byggda miljön

Översiktsplanen saknar vägledning för klimatrelaterade risker. Planområdet bedöms i och för sig inte heller ligga inom riskområde för vare sig översvämning eller ras, skred och erosion. I genomförandestrategin för FÖP:en skrivs att "Några extra kostnader bedöms inte uppkomma för fördröjningsytor för dagvatten. Sandig mark med god genomsläpplighet och en konventionell dagvattenhantering med serviser gör att dagvattenhanteringen bedöms rymmas inom VA-kostnadskollektivet" (Radar Arkitektur, 2023, bilaga 1, s. 6). Likväl skulle planen kunna kompletteras med en vägledning för dagvattenhantering och markbeläggning med tanke på att exploatering kan ändra avrinningsvägar och öka graden av hårdgjord yta i den byggda miljön, samt med tanke på att frekvensen och magnituden av skyfall med hög sannolikhet kommer att öka i framtiden.

3.9 Avvikelser från regionplanen

Eventuella avvikelser från regionplanen anges inte i planen eftersom regionplanen inte var framtagen vid tiden för FÖP:ens antagande. Det finns vissa planeringsprinciper i

regionplanen som inte följs upp i FÖP:en, till exempel vad gäller klimatanpassning och grönstruktur.

3.10 Områden och verksamheter som angår två eller flera kommuner eller är av regional betydelse

Inte aktuellt.

3.11 Översiktsplanens läsbarhet

FÖP:en är gjord helt och hållet i PDF-format vilket försvårar planens läsbarhet och användningen av dess geografiska information i andra skeden av samhällsbyggnadsprocessen. Strukturen på dokumentet bidrar dock till en tydlighet kring vilka delar som är beskrivande eller analyserande, och vilka delar som utgörs av visioner, vägledning eller riktlinjer.

3.12 Politiska mål

FÖP Blentarp har fem visioner för utveckling:

1. Blentarp ska erbjuda en attraktiv livsmiljö för män, kvinnor, barn och ungdomar.
1. Centrum ska utvecklas för att stärka lokal service och identitet.
2. En bra skola och föreningsliv ska öka tryggheten och den sociala gemenskapen.
3. Blentarp ska erbjuda attraktiva rekreativmiljöer för boende och besökare.
4. Det ska finnas goda pendlingsmöjligheter till övriga delar av regionen.

Inriktningarna i FÖP:en följer de övergripande intentionerna i ÖP 2040.

Planeringsstrategi 2023–2030

Följande insatser föreslås för översiktsplaneringen fram till 2030:

OMRÅDE	DOKUMENT	2023–2026	2026–2030	2030–2034	ANSVAR	LAGKRAV
Översiktsplanering	Ny FÖP för Sjöbo tätort	X			KS	Ja
	Ny FÖP för Blentarp			X	KS	Ja
Bostadsförsörjning	Uppdatering av riktlinjer för bostadsförsörjning		X		KS	Ja
Gestaltning	Gestaltningsprogram för Blentarp		X		SBN	Nej
Kulturmiljö	Områdesbestämmelser för Övedskloster-Tullesbo, Humlarödshus-Everlöv-Kumlatofta-Ilstorp, Sövde-Sövdeborg		X		SBN	Nej
	Inventering och riktlinjer för värdefulla kulturmiljöer	X	X	X	SBN	Nej
Energi	Ny energiplan	X			KS	Ja
Klimatanpassning	Dagvattenstrategi		X		TN/SBN	Nej
	Klimatanpassningsplan			X	SBN	Nej
Trafik	Översyn av Trafik för en attraktiv stad (TRAST)		X		TN	Nej
Vatten och avlopp	Vattentjänstplan	X			TN	Ja

KS = Kommunstyrelsen

SBN = Samhällsbyggnadsnämnden

TN = Tekniska nämnden

Förändrade planeringsförutsättningar

Ändrad lagstiftning

Flera nya lagar som har tillkommit efter att översiktsplanen framtiden antogs och som har betydelse för den översiktliga planeringen, nedan är ett urval av de lagar ändringar som bedömts som mest väsentliga.

April 2008

Fördjupad översiktsplan för Blentarp antogs.

Maj 2011

Den 2 maj 2011 trädde en ny PBL i kraft, som i sin helhet ersatte den äldre plan- och bygglagen från 1987. Avsikten var att förenkla plan- och byggprocessen samtidigt som kontrollen av byggandet åter skärptes. Nya bestämmelser som innebar att man ska ta hänsyn till både miljö- och klimataspekter när man planerar och bygger infördes. Översiktsplanens strategiska funktion har stärktes liksom kravet på aktualitetsprövning varje mandatperiod.

April 2013

Fördjupad översiktsplan för Sjöbo tätort antogs.

Januari 2014

I januari 2014 trädde omfattande ändringar av lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar i kraft. Bland annat angavs att de riktlinjer som kommunerna ska ta fram för bostadsförsörjningen ska vara vägledande vid tillämpningen av kravet i 3 kap. i PBL om att kommunen i översiktsplanen ska redovisa hur kommunen avser att tillgodose det långsiktiga behovet av bostäder.

Januari 2015

I januari 2015 infördes bestämmelser i 5 kap. 7 § PBL om att detaljplaneläggning som inte är förenlig med översiktsplanen och länsstyrelsens granskningsyttrande ska handläggas med ett utökat planförfarande.

Augusti 2018

I augusti 2018 fick miljöbalkens 6:e kapitel nytt innehåll med bland annat betydelse för hanteringen av processen av miljöbedömningar för översiktsplaner. I augusti 2018 infördes också nya krav i PBL med syfte att förbättra beredskapen i kommunerna för klimatförändringen. Ändringen innebär att kommunerna i översiktsplanen ska ge sin syn på risker för skador på den byggda miljön till följd av ras, skred och erosion som är klimatrelaterade samt hur sådana risker kan minska eller upphöra (3 kap. 5§, punkt 7).

Januari 2019

I januari 2019 infördes bestämmelser i PBL om att en regionplan ska göras i Skåne (7 kap) vilket också innebär att det ska framgå av kommunens översiktsplan om den avviker från regionplanen, på vilket sätt samt skälen för avvikelsen (3 kap. 5§, punkt 5).

Januari 2020

Barnkonventionen blev svensk lag 1 januari 2020. Det betyder att barnkonventionen har fått en starkare juridisk ställning har samma status som andra svenska lagar. Till exempel ska en barnkonsekvensanalys tas fram vid alla beslut som berör barn direkt eller indirekt.

April 2020

I april 2020 infördes ett antal förändringar i 3 kap. PBL, bland annat i syfte att stärka en kontinuerlig, framåtsyftande och aktuell översiktsplanering. Bland annat infördes planeringsstrategin som planeringsverktyg (3 kap. 23§, punkt 1 och 2).

Juni 2022

Översiktsplan för Sjöbo kommun 2040 antogs.

Oktober 2022

I oktober 2022 genomfördes en ny ändring i lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar. Syftet med lagändringen var bland annat att förbättra förutsättningarna för kommunernas planering av bostadsförsörjningen. Ändringen innebär att Riktlinjerna för bostadsförsörjning ska grundas på en analys av vilka bostadsbehov som inte tillgodoses på den lokala bostadsmarknaden (2§, punkt 3).

Januari 2023

1 januari 2023 ändrades lagen om allmänna vattentjänster. Ändringarna innebär bland annat att kommunerna under 2023 ska ta fram en vattentjänstplan som ska innehålla kommunens långsiktiga planering och hur behovet av allmänna vattentjänster ska tillgodoses. Planen ska även innehålla en bedömning samt åtgärder för hur de kommunala anläggningarna ska fungera vid skyfall.

Länsstyrelsens underlag

I mars 2022 mottog kommunen Länsstyrelsen Skånes underlag till planeringsstrategin. Länsstyrelsen skriver i underlaget att:

Länsstyrelsens synpunkter från granskningsyttranden för ÖP 2040, FÖP Sjöbo och FÖP Blentarp kvarstår generellt i den mån föreslagen markanvändning inte redan är genomförd eller där antagandehandlingarna inte har eller kommer att justerats jämfört med granskningshandlingarna.

Länsstyrelsens granskningsyttrande för FÖP Sjöbo är dock inte aktuellt gällande buller där nya riktvärden och vägledning har tillkommit. Med anledning av Trafikverkets översyn av sina anspråk på områden av riksintressen för trafikslagets anläggningar, där det framtida riksintresset för Simrishamnsbanan i remissversionen föreslogs att utgå, vill Länsstyrelsen uppmärksamma kommunen på att Länsstyrelsens granskningsyttrande kan bli inaktuellt i dessa delar (Länsstyrelsen Skåne, 2022, s. 2–3).

Det framtida riksintresset för Simrishamnsbanan har utgått enligt beslut från Trafikverket varpå länsstyrelsens granskningsyttrande är inaktuellt på den punkten.

Länsstyrelsen påpekar också i sitt underlag att Naturvårdsverket, Riksantikvarieämbetet, Statens energimyndighet, Tillväxtverket och Trafikverket att tillsammans med Boverket har fått i uppdrag att "se över och precisera kriterierna för vilka områden som ska anses vara av riksintresse enligt 3 kap. 6–8 §§ Miljöbalken" och "utvärdera om de nuvarande anspråken på områden av riksintresse enligt 3 kap. 6–8 MB motsvarar de kriterier som tas fram och ta ställning till om dessa anspråk behöver ändras." (Länsstyrelsen Skåne, 2022, s. 3).

Nya nationella och regionala mål, planer och program

Agenda 2030

Vid FN:s möte den 25:e september 2015 fastslogs Agenda 2030, FN:s globala mål för hållbar utveckling. Det är sjutton mål med 169 delmål som handlar om att alla världens länder tillsammans ska arbeta för en hållbar utveckling genom att utrota fattigdomen,

skapa fred och säkerställa ett värdigt liv och en välmående planet för nuvarande och kommande generationer. Sverige anses vara ett av de länder som har bäst förutsättningar för att nå de globala målen. De olika målen är starkt sammankopplade.

Kommunerna är utpekade som speciellt viktiga aktörer i arbetet med Agenda 2030, eftersom det är där det konkreta arbetet sker. Sjöbo kommuns översiktsplanering har koppling till följande globala mål:

- (2) Ingen hunger
- (3) God hälsa och välbefinnande
- (5) Jämställdhet
- (6) Rent vatten och sanitet för alla
- (7) Hållbar energi för alla
- (8) Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt
- (9) Hållbar industri, innovationer och infrastruktur
- (10) Minskad ojämlikhet
- (11) Hållbara städer och samhällen
- (12) Hållbar konsumtion och produktion
- (13) Bekämpa klimatförändringarna

Barnkonventionen

Barn är personer mellan 0 och 18 års ålder. Barn har olika förutsättningar och behov i olika åldrar. Den fysiska miljön har mycket stor betydelse för barns liv och utveckling. Sverige antog 1990 FN:s barnkonvention och kommunerna i Sverige har en skyldighet att leva upp till den. Den 1 januari 2020 blev FN:s barnkonvention svensk lag, vilket medförde en skärpning i kommunernas ansvar för att bevaka barns rättigheter i bland annat planeringsfrågor. Lagändringen medförde också att barn får ett starkare rättsskydd, och att deras rätt att få sina åsikter hörda stärks ytterligare. Sverige är ett av de länder som fått kritik från FN just gällande bristande lyhördhet och att ta tillvara barns åsikter i olika frågor. I planeringssammanhang innebär detta att kommunen måste bli bättre på att ha med barn i olika åldrar i dialogen och samrådsprocessen, både på översikts- och detaljplanenivå.

Rent konkret innebär lagändringen att barnkonsekvensanalyser eller barnkonsekvensbeskrivningar måste göras i samband med varje plan eller policy som rör barn direkt eller indirekt. Vidare måste en bedömning av "barnets bästa" göras i samband med varje kommunalt beslut som berör barn direkt eller indirekt. "Barnets bästa" är en grundtanke i barnkonventionen, som framförallt handlar om att utgå från barnets förutsättningar och behov. Utgångspunkten i barnperspektivet är respekten för barnets fulla människovärde och integritet. Barnkonventionen innehåller 54 artiklar som alla är lika viktiga och utgör en helhet, men det finns fyra olika principer som alltid ska beaktas när det handlar om frågor som rör barn:

- (2) Alla barn har samma rättigheter och lika värde.
- (3) Barnets bästa ska beaktas vid alla beslut som rör barn.
- (6) Alla barn har rätt till liv och utveckling.
- (12) Alla barn har rätt att uttrycka sin mening och få den respekterad.

Parisavtalet

År 2015 beslutades ett nytt klimatavtal i Paris. Målet innebär att den globala temperaturökningen ska hållas långt under 2 grader och att vi ska jobba för att den inte ska överstiga 1,5 grad. Vi ska även öka anpassningsförmågan för skadliga effekter av klimatförändringarna.

Europeiska landskapskonventionen

År 2011 ratificerade Sverige den europeiska landskapskonventionen (ELC), där grundtanken är att landskapet ställs i fokus – genom ökad medvetenhet, delaktighet och helhetssyn – tillsammans med de människor som bor och jobbar där. Konventionen syftar till att förbättra skydd, förvaltning och planering av landskap i Europa. Den avser främja samarbetet kring landskapsfrågor inom Europa och syftar till att stärka allmänhetens och lokalsamhällets delaktighet i det arbetet. Konventionen innefattar alla typer av landskap som människor möter i sin vardag och på sin fritid.

EU:s gemensamma jordbrukspolitik

Den gemensamma jordbrukspolitiken tillkom 1962 och är ett partnerskap mellan jordbruket och samhället, och mellan EU och lantbrukarna. Den ska

- stödja lantbrukarna och förbättra jordbrukets produktivitet för att säkra tillgången på livsmedel till rimliga priser
- se till att EU:s lantbrukare kan försörja sig
- bidra till en hållbar förvaltning av naturresurser och kampen mot klimatförändringen
- bevara landsbygden och landskapet i EU
- hålla landsbygden levande genom att främja jobb i jordbruket, den jordbruksbaserade livsmedelsindustrin och andra närliggande näringar.

EU:s jordbrukspolitik är gemensam för alla medlemsländer. Den förvaltas och finansieras genom EU:s budget.

Gestaltad livsmiljö

- Nationella mål för gestaltad livsmiljö
- Region Skånes strategi för gestaltad livsmiljö

Landskap och befolkning

- Det skånska landsbygdsprogrammet
- Nationella mål för jämställdhet
- Nationella målet för funktionshinderpolitiken
- Regional utveckling
- Regionplanen (granskningsversion)
- Det öppna Skåne 2030

Miljö- och klimatsäkring

- Sveriges miljömål
- Sveriges klimatmål
- Nationell strategi för klimatanpassning
- Nationell strategi för cirkulär ekonomi
- Regionala klimatmål
- Klimat- och energistrategi för Skåne

- Regional handlingsplan för klimatanpassning 2022–2024
- Regionalt åtgärdsprogram för miljömålen 2022–2025

Materialutvinning

- Materialförsörjningsplan Skåne – 2022

Mobilitet

- Region Skånes mål för kollektivtrafiken
- Trafikförsörjningsprogram för Skåne 2020–2030
- Regional transportinfrastrukturplan för Skåne 2022–2033 (remissversion)
- Strategi för ett hållbart transportsystem i Skåne 2050
- Länsstyrelsens riktlinjer för riskhänsyn i samhällsplaneringen

Teknisk försörjning

- Allmänna bestämmelser VA (ABVA).
- Regional och delregional vattenförsörjningsplan
- Nationell strategi för hållbar vindkraftsutbyggnad
- Hansa PowerBridge
- Nationell strategi för digitalisering
- Nationell bredbandsstrategi

Natur- och kulturlandskap, rekreation och areella näringar

- Nationella kulturpolitiska mål
- Regional kulturplan för Region Skåne 2021–2024
- Nationella kulturmiljömål
- Kulturmiljöprogram för Skåne
- Naturvårdsstrategi för Skåne
- Regional naturvårdsplan (remissversion)
- Regional handlingsplan för grön infrastruktur 2019–2022
- Skånsk Skogsstrategi
- Strategi för formellt skydd av skog i Skåne län
- Åtgärdsprogram för särskilt skyddsvärda träd 2012–2016
- Kommunala ansvarsarter
- Nationella friluftsmål
- Närmare till naturen i Skåne
- Den nationella livsmedelsstrategin
- Skånes livsmedelsstrategi 2030
- Skånes friluftslivsplan

Nya kommunala styrdokument

Bostadsförsörjningsprogram 2022–2026

Sjöbo kommun antog nya riktlinjer för bostadsförsörjning i november 2022. Målen i riktlinjerna ska lägga grunden till det bostadsbehov som anges i kommunens översiktsplaner.

Mål för bostadsförsörjningen

- Säkra förutsättningarna för att bygga mellan 45 och 70 nya bostäder per år, samt arbeta aktivt för att främja attraktivitet, hälsa och jämställdhet i bostadsutvecklingen.

Kommunens ambition är att begränsa befolkningsökningen till cirka 0,5–0,8 procent per år, vilket är i linje med den genomsnittliga befolkningsökningen under de senaste 20 åren. På så vis skapas bättre förutsättningar för att utbyggnad av kommunal service ska kunna hålla samma takt som befolkningsökningen. En befolkningsökning på 0,5–0,8 procent motsvarar ungefär 45–70 nya bostäder per år.

Trafik för en attraktiv stad (TRAST)

"Trafik för en attraktiv stad" (TRAST) är en trafikplan för Sjöbo kommuns tätorter. Planen togs fram 2013 för Sjöbo tätort, och 2015 för kommunens övriga tätorter. I planerna finns Sjöbos vision och mål för trafiken. Nedan listas de mål som en övergripande samhällsplanering bedöms kunna påverka.

Stadens karaktär

- Skapa fler gröna och blå ytor.
- Skapa mötesplatser.

Trafiknät

- Förbättra gång- och cykelnätet.

Trafikens omfattning

- Kollektivtrafiken ska öka.
- Gång- och cykeltrafiken ska öka.

Tillgänglighet

- Förbättrad tillgänglighet till kollektivtrafiken.

Trafiksäkerhet

- Alla barn ska ges möjlighet till en säker skolväg.

Lokala miljömål

Under 2022 antog Sjöbo kommun lokala miljömål. Nedan listas de mål i remissversionen som en övergripande samhällsplanering bedöms kunna påverka:

- Klimatsmarta transporter till alla
- Klimatsäkrad kommun
- Klimatkunskap
- God tillgång till grönområden för alla
- Frisk luft, god strål- och ljudmiljö
- Bevarade och utvecklade natur- och kulturmiljövärden
- Friskt vatten
- Hållbar energi

Kommunalt grönstruktur- och naturvårdsprogram

Sjöbo kommuns grönstruktur- och naturvårdsprogram beskriver övergripande mål och satsningar för att bevara och utveckla grönstruktur- och naturmiljövärden i Sjöbo kommun. Programmet antogs 2016 och baseras bland annat på Sjöbo kommuns tidigare naturvårdsplan samt en flora- och fauna-inventering som genomfördes under våren–sommaren 2014.

Syftet med grönstruktur- och naturvårdsprogrammet är att redovisa kommunens plan för bevarande och utveckling av naturmiljö- och grönstrukturvärdena i Sjöbo kommun.

Programmet ska utgå från perspektiv på hållbar utveckling, barn, tillgänglighet, geologi, kulturhistoria, pedagogik och vetenskap. Utifrån dessa perspektiv ska programmet beskriva natur- och grönstruktur-förhållandena i kommunen och riktlinjer för hur dessa ska bevaras, utvecklas och nyttjas på ett hållbart sätt.

Kretsloppsplan 2021–2030

Tillsammans med Sysav har kommunerna Sjöbo, Kävlinge, Lomma, Simrishamn, Skurup, Svedala, Tomelilla, Trelleborg, Vellinge och Ystad tagit fram en gemensam kretsloppsplan, "Gemensam kretsloppsplan – från avfall till resurs". Ett övergripande mål i planen är att resursanvändningen i kretsloppet har effektiviserats 2030. Följande indikatorer som rör fysisk planering och byggande är kopplade till målet:

- Kommunens arbete med att integrera avfallshanteringen i staden genom sin fysiska planering.
- Kommunens och kommunala bolags arbete med återbruk, återvinning och förebyggande av bygg- och rivningsavfall.

Näringslivsstrategi

Sjöbo kommun har i samarbete med näringslivsrådet tagit fram en näringslivsstrategi som anger verksamhetsinriktning för perioden 2019–2022. I strategin ingår följande strategiska handlingsplan med direkt koppling till den fysiska planeringen:

- En väl fungerande intern service för befintliga företag och nyetableringar.
- En dialog med fastighetsägare, banker och mäklare.
- Insatser för att alla företag på landsbygden ska ha tillgång till fiber år 2022.
- Beakta näringslivets behov vid upprättande av översiktsplaner och infrastrukturplanering.
- God planberedskap för etableringar av nya företag, arbetsplatser och bostäder för anställda.
- Genomföra marknadshöjande åtgärder.

Mobilitetsnorm

Sjöbo kommuns mobilitetsnorm antogs 2021 och behandlar parkering på kvartersmark i Sjöbo tätort. På kvartersmark är det markägaren, kommunen eller en privat ägare, som ansvarar för att det parkeringsbehov, för både bil och cykel, som förväntas uppkomma från den planerade exploateringen tillgodoses. Kommunen anger det parkeringsbehov som fastighetsägaren har att tillgodose. Mobilitetsnormen gäller som vägledning vid detaljplaneläggning och som krav vid bygglov.

VA-plan

År 2016 antogs en VA-plan i Sjöbo kommun, vars syfte är att beskriva vatten- och avloppssituationen i kommunen och visa planen för de större vatten-, avlopps- och utbyggnadsprojekten under de kommande fem åren. Planen är uppbyggd enligt Havs- och vattenmyndighetens riktlinjer för arbete med vattenkvalitet, med nulägesbeskrivning, VA-policy och åtgärdsplan för hela kommunen. VA-planen ska omarbetas och uppdateras var fjärde år. Under 2023 pågår arbete med att ta fram en ny vattentjänstplan för kommunen i enlighet med lagen om allmänna vattentjänster.

Sjöbo kulturplan 2022–2031

I mars 2022 antogs en ny kulturplan för Sjöbo kommun. Kulturplanen bygger på tre bärande principer som Region Skåne använder sig av i sin kulturplan, nämligen 1)

Kulturens egenvärde, 2) Kulturens demokratiska grund och 3) Kulturens kraft i samhällsbygget. Tillsammans med kommunens vision för år 2034 utgör de tre bärande principerna grunden för kulturplanens utvecklingsområden. Följande utvecklingsområden har kopplingar till översiktsplanering:

Kulturens egenvärde

- Värna om och stärka lokala kulturaktörer: Kommunen är en viktig del i att stärka ett aktivt föreningsliv, skapa samverkan med lokala och regionala företag inom kulturella kreativa näringar samt bidra till att skapa möjligheter för nya verksamheter. Sjöbo kommun ska vara en attraktiv boende- och verkandekommun med hög livskvalitet där det finns många möjligheter att utvecklas. De kulturaktörer som finns i kommunen är en viktig del av detta.

Kulturens demokratiska grund

- Använda kultur i arbetet med demokratiutveckling: Kommunen ska både möjliggöra deltagande samt skapa fler situationer där en demokratisk process kan appliceras utifrån individuella förutsättningar. Att särskilt fokusera på samverkan, dialog, förankring och medinflytande kan säkerställa att långsiktighet främjas.
- Särskilt prioritera och utveckla barns och ungas möjlighet till delaktighet och inflytande: Barn och unga har rätt att påverka och göra sin röst hörd. De har rätt att delta i kulturlivet både i skola och på fritiden. Barn ska kunna samspela på flera nivåer av delaktighet och ska erbjudas möjlighet till deltagande på sina villkor.

Kulturens kraft i samhällsbyggandet

- Göra kulturen tillgänglig för alla i kommunen: Genom att skapa, utveckla och stötta olika arenor för kulturyttringar och kulturutövare i kommunen, och genom att främja rörligheten mellan kommunens olika geografiska delar samt till kulturarenor utanför kommunens fysiska och digitala gränser, ökas tillgängligheten. Kommunens kulturarenor ska vara tillgängliga för alla och därför krävs ett fokus på tillgänglighet utifrån flera olika perspektiv.
- Använda kulturen som en tillväxtfaktor och involvera kulturen i samhällsbyggandet: Kommunala verksamheter och bolag har potential att utveckla samverkan med kultur både internt och externt och på så sätt stärka samhällsbygget i ett vidare perspektiv. Kulturen ska byggas in i samhället både fysiskt, socialt och digitalt och ska vara en aspekt inom all planering, utformning och genomförande av det offentliga rummet. Sjöbo kommun och de kommunala bolagen tillämpar minst enprocentregeln. Enprocentregeln anger att en procent av budgeten vid ny, om- och tillbyggnation ska avsättas för konstnärlig gestaltning.

Folkhälsoplan 2021–2024

Som grund för kommunens folkhälsoarbete ligger Folkhälsoplan 2021–2024. Nedan listas de mål som en övergripande samhällsplanering bedöms kunna påverka:

- Barnkonventionen genomsyrar kommunens arbete.
- Samhället är utformat så att det ger förutsättning för fysisk aktivitet.
- Barns och ungas förutsättningar för att aktivera sig är goda.

Indikatorer som är kopplade till kommunens översiktsplanering:

- Cykelväg i kommunen
- Barns behov av en god utemiljö
- Närhet till grönområde (parker och natur)

Lekplatsplan

Lekplatsplanen tar avstamp i barns rätt till lek och vikten av goda lekmiljöer både för det enskilda barnets välmående, men också utifrån ett större folkhälsoperspektiv. Med detta som utgångspunkt presenteras en lekplatspolicy som innehåller generella riktlinjer för hur Sjöbo kommun ska arbeta med lekplatser i framtiden, hur lekplatserna ska fungera och vad de bör innehålla. Vidare analyseras kommunens befintliga lekplatser genom en gradering av dess värden och utvecklingspotential samt utifrån kartmaterial och befolkningsdata.

Utifrån analyserna presenteras sedan strategier som kan tillämpas vid utveckling av befintliga lekplatser, förslag på placering och teman för nyanläggning samt en översiktlig tidsplan och budget för detta.

Referenser

Boverket (2022). Lagändringar av betydelse för översiktsplanering. Tillgänglig: <https://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/planering/oversiktsplan/processen-for-oversiktsplanering/genomfora/ta-fram-planeringsstrategin/lansstyrelsens-underlag/lagandringar/> [2023-02-10].

Länsstyrelsen Skåne (2022). Granskningsyttrande till Översiktsplan för Sjöbo kommun 2040. Tillgänglig: [https://www.sjobo.se/download/18.3324c487180a30a4fe3df01/1652088926447/Granskningsyttrande%20f%C3%B6r%20%C3%B6versiktsplan%20f%C3%B6r%20Sj%C3%B6bo%20kommun\(20001923\).pdf](https://www.sjobo.se/download/18.3324c487180a30a4fe3df01/1652088926447/Granskningsyttrande%20f%C3%B6r%20%C3%B6versiktsplan%20f%C3%B6r%20Sj%C3%B6bo%20kommun(20001923).pdf) [2023-07-02].

Länsstyrelsen Skåne (2022). Länsstyrelsens underlag inför Sjöbo kommuns beslut om planeringsstrategi. Tillgänglig via Sjöbo kommun.

Radar arkitektur på uppdrag av Sjöbo kommun (2023). Genomförandestrategi, FÖP Blentarp, med bilaga. Tillgänglig via Sjöbo kommun.

Sjöbo kommun (2008). Fördjupning av översiktsplanen för Blentarp. Tillgänglig: https://www.sjobo.se/download/18.4424c56b16693f576f6e21/1540554954746/FOP_Blentarp_ant_080321_hela.pdf [2023-07-01].

Sjöbo kommun (2013). Fördjupning av översiktsplanen för Sjöbo tätort. Tillgänglig: https://www.sjobo.se/download/18.4424c56b16693f576f6e22/1540554955023/fop_sjobo_tatort_2013.pdf [2023-06-29].

Sjöbo kommun (2022). Översiktsplan för Sjöbo kommun 2040. Tillgänglig: <https://sjobo.maps.arcgis.com/apps/MapSeries/index.html?appid=28abd2a853264c53be217765e74dc0a3> [2023-06-29].